

יידישע

פעסטער צייטונג

(ראַננערסטאג - אויסגאבע)

דוועקס בלאטט ערשיינט צוויימאל וואכנטליך און קאסטט 6 עסער עררוד-אונגארן האבערדיג 8 גולדען ע. ו. האלבערדיג 4 גולדען ע. ו. פערטער 2

אויף דוועקס צווייטן קאנז מאן יעדען טאג פאר עררוד 7 און דער פערטער-צווייטער-עסער עררוד 4 און דער עסער-עסער עררוד 2

Nr. 6. זעבענטער יארהאנג

פעסט טו שבט ה'תל"ה.

Pest, den 21. Jänner 1875.

פאליטישע איבערזיכט.

אינערע פאליטיק.

אין דער אינערן פאליטיק איז דוועקס וואכע ניכט שוואכ פאן בערייטערע בערייטונג פארניג-נאנגען. דער רייכסטאן האלט נאך קיינע בערייטונגע זעכונג און דער אינארישען ערשיינט זיך ערשט נור מיט דעם בעשלוסע דער רייכסטאנס-קאמיטטי-סאן, וועלכען וויר אין פארניגעם בלאטטע אים-פיהרליך מיטטהיילטען, בעשעפטיגעט.

דינסטאג האט אין נענטיגארט דעם קאניגס אבערמאל אין מינסטער-ראטה שטאטטענעלדען. ביא דעמועלבען ווארען אללע אינארישע מינס-טער, דען פארזייען פיהרשע דער אינארישע מי-טערשפריענדע אונד נאכהער האט דער קאניג ועלכט דען פארזייען איבערנאמען. דא הייסט-פראגע ביא דוועקס בעראטהונג וואר: וויא האט זיך דא רעזירונג ביא דען וויכטיגען פארשיטע-פערהאלטונגען אין רייכסטאגע צו פעהרלאטען אונד וויא האט זי אים שריק?

אללע אינארישע מינסטער האבען פאר דעם קאניגע דא ערקלערונג געגעבען, דאס דא עואם-מען נור דען רעזירונג פאן ניי צו אינעמען דאס נעמליך פאן דעם 20% מיליאנען דעפערט דער דא היינער העלפטע (10 מיליאנען) פאן דער אנלייגע, אבער דא נראקער העלפטע (18% מיל-ליאנען) נור דורך שטייער-פיהרונג געקענט גע-דען מיט דענן, ווען מאן הייער פאן דער אנלייגע מערר אלס 10 מיליאנען ווענעמעט, דאן ווירד מאן זיך שאן אים נעכסטע יאהרע ווערדען לויטען מינסטען.

אין דער בעראטהונג דער העאך-פא-טיא וויא אויך און דער אפגעטרעבען רייכסטאנס-דיסטען ווערדען דא מינסטער דוועקס ערקלערונג אבער-טען, אונד ווען מאן אינען ניכט ביישטימען ווירד אז ווערדען זא ליבער ערוקסערטען בעפאר דא פארטייערענדיגט שולדען ווירשטאפטען זאללען. צום בעזונד האט שאן דאס אלליין, דאס דא קאם-מיסאן ניכט זאגליך אויף ניצ'ס אנטראג איינער-נאנגען אום, איינע שלעכטע מיניען אים אייסלאג-דע הערפארערזעפען, זא דאס דא אינארישען פא-פיערע אים קורנע בערייטער דוויקענענאנגען זיך.

אויסווערטיגע פאליטיק.

דורך דאס הריענס-אויסזיכטען אין דער טורקיא האט זיך דוועקס וואכע דא אים-ווערטיגע פאליטיק זענען אנטווערפונג געשטאלט-טעט: אללעס גלויבט ערשט: דאס דער קריגע אין דער טורקיא אונד ער מיינליך אייט. אונטער דען פערשידענען נויאנקייטען ווערדען וויר אללע הערפארענדיגען דוועקסען אונד נאכ-רוכטען מיטטהיילען, הייער וואללען וויר בלאט-דאס פאליטישע אין דוועקס אונטעלענע-הייט בעשפריעכען:

דאס קריגע לאנד מאנטענערא ליגעט אים זייען פאן אונגארן נענען דאס אדריאטישע מערר, עס איז אין פרינסטענטיש אונטער טורקישער אבערהערשאפט, איז 80 קוואראט-מילען נראם אונד צענדליט נור 196298 איינוואנער, עס איז אין

ווירדעס אינענענליכעם לאנד, וועהאלב אין קריגע מיט דוועקס קריגען דאלקע עבענא שווער איז וויא אין קריגע מיט דאלמאטען: דאביא זיך נאך דא נריעביש-קאטאלישען איינוואנער-דיע-זעם לאנדעס זעהר קריגעניש אונד ראך. דא וויא מינסטענס פאזיאנד אונד פיער-ניכט לעבען. דוועקס קריגע לאנד וואר פרייער ועלכטשטענדיג, אבער אין דעם קריגע פאם יאהרע 1862, האבען דא מאנטענענדיגער איהרע ועלכטשטענדיגקייט פער-לאזען אונד מינסטען דא אבער-האזיט דער טיר-קיא אבערקענען.

אין אונטערע וועלגענעשעטע (זייטע 208 - 209) האבען וויר דוועקס קריגע בעשרעבען אונד דארט שלעכטען וויר אונטערע בעשרעביגע מיט פאליגענען און טען: אבער דער סורשאן איז נאך היינט ניכט אים שטאנער, זיינע מאכט אין דוועקס פרינסטענטישען צום אונזעהען צו ברענגען, בינא-זע יעדען פאן דארט מאן פאן זיינען שלענעדיגען צווישען דען סורקען אונד כריסטען. אונד זא איז עס אויך נאך היינט דוועקס פרינסטענטישע וויכע מיט אללער נעיאזטע דא טורקישע הערשאפט אבער-ווערשען אונד ווען יעדען טאג נאך זיינען שלענעדיגען מיט דען טורקען, אים נור ווידער-איי-נען קריגע הערפארענדיגע שווארצען.

אין 80 פארניגען יארהאנגעס בראכטען וויר איינע נייאנקייט אונטער דעם טיטעל, איינע שלאכט צווישען טורקען אונד כריסטען, דא נייאנקייט לייעט: אין מאנטענענדיג ווארדען אים 10 אק-טאבער אויך טורקען פאן איינעם כריסטען געמא-טעט, אין פאלגע דעסטען ענטשטאנד אים 20 איינע שרעקליכע טאד-שילענעדיג צווישען כריסטען אונד טורקען, זא דאס 17 כריסטען טאדט לעגען בליעבען, דא שילענעדיגע דאבען אבער נאך קיין ענדע נעמאמען, אונד מיט גלויבט, דאס דא וואכע נאך ערנסטע וויר ווירד, זא האבען וויר דארט בערייטעט - אונד נון איז היינט דא זאכע ווירק-ליך עינכט געווארדען.

אלס נון דא שילענעדיגען אין גענע נאכען, טעללשע עס זיך הערען, דאס דא טורקען איי-נען ניכטשליכען פרייען אונד 10 כריסטען פאן מא-טענענרא טאדט נעשלאגען האבען, דאס אייסלאנד בערייקטע דא איינעלענען איינעם שרע-נעדיג-טעם אים זאזאדל דא שולדענען טורקען אלס אויך דא מאנטענענדיגער צו עכטיגען, וויא וויר נון וויסער מיטטהיילען ווירד דא טורקישע רעני-הונג ניי צום אונטעבען - אונד דא אויך דא מאנטענענדיגער ניכט נאכענבען וואללען, זא ווערע דער קריגע דא!

דא אונטער קאניג דוועקס וואכע זאמסט דעם אויסווערטיגען מינסטער נאפען אנדראשי הייער אין אפען פערזווללען, זא זיך אויך דא נעזאנדען פאן רוסלאנד אונד דויטשלאנד הייער איינעטראפ-פען, אים נעמינשטאפליך צו בעראטשען, וויא זיך דא איראפעאישען מעכטע דוועקס קריגע נע-גענאביכער צו פעהרלאטען האבען.

אונגארן העכטען דאן איינען שטארקען רוסישען בערען אונטער איהרעם ריקען, וואס זיא ניכט דול-דען קאנגען - אונד אויך נענליאנד דאס פיעל אור-זאכע, דעם רוססען איינען זאלבען ביססען ניכט צו גאנגען, וויא וויר דעם בערייטע אין אונטענדיג בעשרייבונג דעם קריג-קריגעס וועלגענעשעטע זייטע 177 ערקלערטען.

דא נעכטערין אבער הייער איינעטראפאפענע ניינע פרייע פרעסע' בריינט עבענפאלס איינען קריגע צו ערנסטען לייט-אטיקעל אבער דיע-זע אונטעלענעדיגט, דוועקס בלאטט בעשראכטעט דוועקס נאנגען נעכטע אלס איינע זעהר גוטע אויסרעדע פיר דא שפרייטערען פארשייען, אים דען קריגע צו בענגענען, נעכטערין אונד אויך דער עננדישע געזאנדטע פאן ווען נאך אפען אבערווייט, אים הייער און דער נעמינאמען בעראטהונג מיט דעם קאניגע טהיילענעמען, מאן גלויבט, דאס נור רוסלאנד דוועקס פרינסטענטישע אים נעמינען נע-נען דען טורקען אייפערטעטען. - איינעווישען דאס אין דער טורקיא דער אטיסטישען מינסטער אבערזאגט אונד אנטשאטט זיינער ווארדען אין אנדערער ערנאנגט אונד אויך דוועקס מינסטער-וועכטער ווירד מאן אין צוואנצבענראגט מיט דוועקס אונטעלענעדיגט בריינגען.

אום שפאניען זיך וויר דוועקס וואכע קיינע בעזאנדערס אינטערעסאנט נאכרוכטען איינעלע-פען, דער קריגע צווישען דען דויטשען קריגעס-שיפען אונד דען קאנאלישען דאס נאך קיינען עינלעכען פארמאגן געמאמען, עס ווערדען ביי זעכט נור צו דוועקס נעכטען גראסע פארבריי-טונגען נעשטאפען, דער נייע קאניג פאן שפאניען טערהייטע דען בעפעל אללע קאנאלישען וועל-כע מאן בייט בערשטערען דער איינענאכאנען טוישעט, איינענאכליך צו דוועקסען דאנען דען פערשפראך דער קאניג איינע פערציינענע פיר אללע קאנאלישען אפטייערע, וועלכע נור קאנאליבען שפאנישען ארמען איבערטרעטען.

פרישערענע נייאנקייטען.

דער קאניג אין דען הייער-נען פאלקס-קריגען פארניגעטערען מיט-טאנס דוישען דער קאניג אין דער אפער פאלקס-קריגע, זא דא ארמען לייטע נעשפייט ווערדען, דער קאניג לייטע זיך דורך דען אבערבריינגע-מינסטער אלרע דאמען אונד הערדען פארשיטעלענע, וועלכע אים וואהלשענטיקייט דוועקס פאלקס-קריגע לייטען אונד געוואלדיגטען, מיט יעדער דוועקס דאמען אונד מיט יעדעס דוועקס הערדען שפראך דער קאניג אין פרינדליכעם ווארט, דער קאניג ועלכטט זעכטע זיך צו טישע אונד קאממעטע דא שפוינען, וועלכע דען ארמען נענגענען ווערדען, אונד זיא שמעקטען אים פארניגעטעליך, דא ארמען לייטען וועלכע ביא טישע זאסען, האבען דען קאניג מיט איינעם בענייטעטישען עילע-רושע עספאניען, פאן אפען פיהר דער קאניג נאך עכט, אים און הייער-ווען צוויא פאלקס-קריגע צו בעזונגען, דער קאניג לייטע זיך אויך הייער דא ווירשטאפטענען דאמען אונד דא מיטנענדיגער דער פאלקס-קריגע-קאמיסאן פארשיטעלען, דא וואכער בעפאנד זיך

ודן איך מארשין שווייגער, דער פרעוידענט
דער קאנגרעס-לאגערס קאנצערווא. מיט שווייגער
שפראך דער קאנגרעס איבער די פערדעמאסטע דער
פאלקס-קובע. דער קאנגרעס הארט מיט אונטערעט
דיא שילדערונג דעם העררן שווייגער איבער
דיא אינרויבונג אונד איבער דיא גלייב אונד ווייטע
דער איינער פאליטאן און דיא פאלקס-
קובע. נאך דעם פון נאך דער קאנגרעס וויא זענען פאלקס-
סטעט, בעוויבט ער דיא צווייטע פאלקס-קובע
אונד פיהר דאן אין דיא אפער קאנגרעס-בונד
צוריק.

דער קאנגרעס איז היינט
שלאבט (הויזע) דאס זעהנס-וויידיגע
אין דער היינטיגן שטאט גלייב דאס נייע שלאבט-
הויזע העלענס אים יאהרע 1877 ערבייט ווארדע אונד
בינאעטע צוויי מיליאנען נולדען קאמפערן. וואסעס
געביידע ניממט איינעם רויס פאן 94 יאך אין אונד
אין דעמעלבע בעפיערע זיך וואהנגענע אונד
שטאלע פיר נעוונדעס אונד טראנקעס שלאבט-
פיער. נאכאמאטען שטראכט-קאמפערן. וואסעס
העכע-ווערקע, אייז-לאגער אונד מאנאעטע. דיא
אונד דיא גראמארטיגע הערריכטונג דעם נאענען
פלייש-בעדארפעס פיר איינע פיערטעל מיליאן
מענטשן געסטעטען שטראכט-קאמפערן. וואסעס
ניג דיעועס שלאבטהויז, דיא שטאלע דעם פיער-
מארקטעס אונד דיא פיער-באיע, וויא איך דאס
נראכטארטע וואסער-ווערק!

* דיא רייזע אינזערעס קא-
נינגס נאך דאלמא אביע (ק) זאל נור צו
דעם צוועקע זיין. אים איך דארט דיא לאנדוועהר
איינפיהרען. דען וויא אונזערע לענדער וואסעס
איז דיא דאלמא אביע אונד 1868 זענען איינ-
פיהריג דיעווער לאנדוועהר איינע רעוואלוציאן-אונד
געבראכען, וועלכע פאן גאר ניכט בעוועלטליען
קאנטע אונד וועסטהאלב היינט נאך דארט קיינע
לאנדוועהר איינפיהרעט אונד (זעהע אינזערע
היינטיגע וועלטגעשיכטע ווייטע 209).

* וויא איינע פירוש"ה פיר אונזער-
רען קאנינג דער רעגירענדע קורפירסט פאן
דעסען-קאסעל, דעסען טאך וויא אין 18 מעל-
דעטען האט אינזערעס קאנינג זינע שאנסען
צוואק פערדע פערמאכט דיעוע פערדע. וועל-
כע נענען 50000 נולדען ווערטה זיין זאלען, זונד
בערטייט פארענטעטען פאן פרא. נאך ווען אביע-
זענדעס ווארדען.

* וויא ער איין האפ פארנונגס-
שטראה פיר לולוי. אס 17 יענער
וואר דיא נאכ-וואהל, איינעם דעפוטירטען אין דיא
נאציאנאלע פארעמאטלונג אונד אין באנאפארטיסט

ווארדע מיט נראכער שטאממען-מעהררהייט צום דער-
פויטערען בעוועהלע. זאנאר דעפוטירטען קאנצערווא האבען
פיר דענוועלבען געשטאמט. עס אינזערענעט קיי-
נעם צווייפעל, דאס ביא איינער נייא-וואהל איינע
נראכער דעפוטירטען-מעהררהייט פיר לולוי נאפאלען
זיין וואהל. — איינע געסטען פיר אים פארזי איי-
נעמראפעטע דעפעטע מעלדען: דער לעטעטע איי-
ערווארטען וואהל-זיע דעם נאנאפארטיסטען
ניכט צו דער בעפירכטונג אלאסס, דאס אין דער
פראנצויזישען אימעע איינע פערשווארונג געען
דיא דעפובליק אונד פיר דער-ווערע-איינזעטענ
דעם קאיווערובעס אונטער דעם זענען נאפאלען
בעשטעהע, בענעז וויא עס אין שפאניע וואל. דיא
פארטייען אין פראנקרייך זונד זעהר ערבייטערט
— אונד פראנקרייך האט נאך אומגען מיין מענט-
טערוואס!

* (איי שטייג לייחט זיך —
אונד מאן בארנט איהר) וויא עס
שיינט, ניכט פאן איך שאן אין ענגלאנד זעהר
שטארק איך דיא דאפעטונג, דאס לולוי באלד איך
דען פראנצויזישען טראן קאמפערן וואהל. דען פאן
לייחט שאן זאנאר נעלד דארט. אונד בא-
דעם נעלד איז דער בעסטע בעוויז דעם פער-
שווייגען. דיא וועווענע פראנצויזישע קאיווען איי-
שענע פערלאנגען פאן איינער לאנדאנער וועכעל-
שטיבע 86 מיליאנען נולדען פיר איהרען וואן גע-
לענען, ווארען איך דיא וועכעל-שטיבע איינע-
נאנען אונד מאן זאנט וואהל, דאס איך דיא קאנינג
פאן ענגלאנד ביא דער וועכעל-שטיבע נא-אונט-
ער, אבער איך אין דיעועס פאללע מיסטע דיא
קאנינג וויא זאנאר וויא נאראטירט, דען איך
ניכט וורפס פאן קיינע 39 מיליאנען היינט!
ווארען דאס פיעלע נעלד דעם זענען נאפאלען זאלען
דאס איז לייכט צו בעגריפען, ביא דען אונט-
ווישען רייכטאמט-וואהלען קאנין פאן נעלד ברוי-
כען, אום דיא וועלכע צו געשטענען אונד וויא
זאלטען פאן זאלע מיליאנען און פראנצויזישע
געברויכען קאנען, אים דאס פאלק צו בעשטענען
דאס עס פיר דיא איינזעטענ דעם זענען נאפ-
לען טהעטען זיין זאלע?

* דער לייכט פאנישע קאנינג
מאכט אין שפאניע איינע רעגירען אים דיא
ארמעען צו בעוויבנען. ער ווירד איבערזאלל איך
דאס פרינציפאליטע עמפאנגען.

* דיא קריגענס-נאכברייכען
צווישען דען דאניע פיריסטעני-
טהיימערן אונד דער טירקיא
ווערדען מיט יעדעס טאגע ערנסטער. אונלענגסט
בראכטען ווי דיא מיטטהיילונג, דאס אין מאנטע-

נערא איינע שלאכט צווישען דען דארטענען כריס-
טען אונד דעם בענאכטארטען טריקען שטאמט-
נעלדען האטען, וואס דיא זעהר פיעלע טאגס איז
דעם קאמפ-פלאטע זענען בליבען. פון וואהל-
דע און קריכט איינזעטענ, אים דיא הויפט-
רעגירען-פיהרע צו בעשטענען, דיא טריקישע
רעגירען ווירל אבער ניכט זענען פראוטהיילונג
טריקען בעשטראפען לאסטען אונד פערלאנגט בלאס
איינע שטרענגע שטראפע פיר דיא כריסטען אין
מאנטענערא. דיא טריקישע רעגירען פערלאנג-
טע זאנאר, דאס פאן דיא כריסטליכע רעגירען-
פיהרער פאן מאנטענערא איז טריקישע געבעט
בריינגע אונד זא נאך שטרענגע טריקישע גע-
זעטע בעשטראפען. דיא אונלענגענהייט קאם פאר
דיא פיער צוואנציגטע בעסטע (עסטערדיק,
דייטשלאנד, רוסלאנד, אונד ענגלאנד) אונד דיעוע
בערטיינג דאס פערלאנגען דער טריקיא אים צו
שטרענגע אונד נעכען דעם רעגירענדען פירסטען
פאן מאנטענערא רעכט. דיא טריקיא בלייבט אבער
ביא איהרע פארדערונג אונד ווירל אלז נור דען
קריגען אין דיעועס פאללע ווירדען פון דיא הויז
פירסטענדימער מאנטענערא, טעריכען אונד די-
טעניען פראנצויזישע נענען דיא טריקיא קעמפערן.
געסטען פיר אים הייר פאלגענע זאפועהנע-
מאכענדי דעפעטע איינעמראפעטען: אס 18 יענער
האט אין צעטייגער (הויפט-ארט פאן מאנ-
טענערא אין פרינציפאליטע נאמטעס דיענסט-שאכט-
נעמאנען אונד צוואר דעם אונדענען אין אללע יענע
כריסטען פאן מאנטענערא, וועלכע פאן דען טיר-
קען ער מארדעט ווארדען. דיא שטימטונג
דער מאנטענעריגע נענען דיא טריקען אונד איינע
זעהר גערייכטע אונד בעשטערטע. נאך איהרעם
נאמטעס-דיענסטע פערזאממעלען זיך מעהרערע
דעווערס פרינציפאליטע פאן מאנטענערא, דא-זי-
נעט איינע בערטיינגע אונד אונדען פאן מאנטענערי-
נישען אפצויערען אונד בערטיינגען, צו איינעם
נאמטמאהלע, ביא וועלכעס איך דער רעגירענדיגע
פירסט וואר אונד אין זענען נענענדיגע בעווערעטע
דיא פערזאממעלונג איהרע קריגענדיגע נענענע
נענען דיא טריקיא. פאן דיעועס פון מיט שטיי-
נענדער שפאניע דען קאמפערען עראיינעסען
ענטענען.

* דיא איינמאהמען אונד
אויסמאהמען דעם שטאמעס זונד
בערטייט איינזענענע אונד דעם רייכטאמע
פארענענע אים יאהרע 1874 יארען דיא איינאבען
224,027,907
נולדען, אונד זאמט יאר דאס דעפיציט
33,834,320
נולדען; הייער אבער ווערדען בעטראגען דיא אים-
נאכען 243,697,045 נולדען דיא איינמאהמען
222,816,918

בען, וויא איך דעם טייערען, אונד קיינער ווירל דיא זענע
איינער צוויילע אונד זיך לארען!
אום, דען דיא זענענענע וויקליך איינע זענע?
דיא וויכטע פראגען, וויא איך נאר דאן צווייפעלן
קאנען, אבער דאס נאכברייכען אונד נאכברענען שארפע
ניכט: וויא טייכט דיא ברויער, פיערען ווי אין אונזערע
רעליגיאן אין אויסרוקליכעם פערבאס נענען דיא
צוויילע?

...לעבער ברויער, איך בין קיין ווא נראכער לשון,
אבער דיא שפעלען, וועלכע איך אויס אונזערע הוהר-קע-
נע, ערלויבען איינע זאלע מיט-זעהע ניכט. דיא קאנטעס
מיד זוכער לויבען, דאס איך ווערערע דער לעצטען צייט
פארשווערערע דארטער נאכראכטע, אב זיך הייער ניכט אין
הוהר הערויסטענען ליעסע, אבער עס נעמט לידער ניכט, ווא
איסטער אונד אקלאפע, דארט וויר אים איסטער ענטע-
וואפעט: ניכט ערלויבט! זעהע איינמאהל הער, איך
אלס יונגער מאנן ערלויבטע מיר נאך אים דענקען ווייטער
צו נעקען. איך האבע מיר שאן דיא פראגע איינפירענדיגע,
ווען איך מיר שאן איבער דיא פערבאס דער צוויילע-זעה
העווענענענע ווירדען אונד דיא האפט, וויר דיא דען
ווענענסעס דיעווענען נעמענע האלפען, וועלכע אין ווייב
איינעם יודישען טאנען נענענאכער האלטען מיט? אום
עס נעירדער הערויסצוואנען, מייען איך דיא נענעטע פאן
ג. ד. ז. —
איך דיעוען: עס פאללע קאנטעסטע רוא בער-
הונט זיין, וויא מיר מייע פירא ערעלעשען, האט דאס
טעריכענען נורוואסען, דיאיינענען יודישען צערעמאניען, וועל-
כע ניכט דיעוקט נענען איהרע רעליגיאן זונד, צו האלטען

פאליוועטאן

צוויילע-ע-ע

(16-טע פארשעטענען)

אין מיטען יענעם אונטערשאפטען וועלכעס-נעשפיער-
כעס אפגעשעט זיך ליעד דיא מהרער אונד היינע טראס דער
עלפערע ברויער איינאן קאפיוועלע.
פעציווען מיר ברויער, זאמטע ער, ווענען איך בין
זעפטע און דער שווער זיינעם צומעטען שפאנר אונד ריין
וועלכעס-נעשפיערע בלווילישע, עס ערלויבט מיר בענקאן וויא
דיא מיר איבערשאפטע אונד קיין שלאף, איך וואר פרא-
דאס מייע פירא אונד דאס קינד איינענשלאפען זונד, איך
וואללעט נון צו די קאמפערן, דיך אום דיא בערטיינגע דעם
הערויסען גענעטען צו בערטיינגען, אלס איך צו מירער
סאם, הארעטען איך איין נעשפיערען איך גלויבטע, דיא
שפיעקעסעס מיט נעמאנען — אונד פון הארעטען איך אללעם
אונד איך גלויבע, דיא לעבעכעס דיא מארע אונד וואללעסט
דיא הייראנע?

...אונד דעם וויכטע מיר דעס האל ב פערמאכען
אונד פערשטאפען?
ברודער, וואס שפיעקעסעס דיא דא? דיא ביזט אלז
נאך איסטער אויפגענעם! דעס האל ב זאל אונד איך דיך
פערמאכען! ברויער! איך בין זוכער פירא מייענע יודישען
גלויבען, אבער וויר בעפען יעדען טאג: נאכט פיהרע
אונס ניכט אין פערזונג (ולא לויט מוסין!) ווענען ניכט יעדער
קאנען איינער זאלענע פערזונג ווירעשפיעקען; איך אן
דייער שפעלע ווערע פערלויבטען איך ניכט בעסטער, שאן

אלס איך צום ערשטען מאלע דיעועס טעריכען ערלויבטע
גלויבטע איך מייע פירא נאך אלס כרייס פאר מיר צו זע-
הען. — איך האטע עס אונד לענגסט, דאס צווייטע דער
אונד דיעועס טעריכען עטוואס פארנענען מיסטע — אונד
גלויבע מיר ברויער, מייענע קאמפערן ווירדען דיא דארט נעכען,
ווען דאס נוסע טעריכען אונזערע אונזערע פאמיליע בלייבען
וירדען האבען איך איהר ניכט ווייב אונד קינד צו פערדא-
סען. בין איך דען נאך אום מייער פריינדען ערענענע
היינטע? — א ב ע ר לעבער ברויער.

...איך וויר לידער, וואס דיא מיר דעם א ב ע ר
טייכט אונד ווען ווייט עס ניכט. איך בין זונד אונד זא
אויס כרייסען — אונד דיעועס, אבער היינטע מיר עפען צויר
פעציוויסלונג!
אונד ווערע עס דורכאויס ניכט מאליך, דאס זא
ידיך ווערדע?
...לידער ניכט! ווערע זא כרייסען כראס אום איבער-
ציינגען, דאן העסטע איך איהר פערלויבטע דיעוע איבער-
ציינגען אויסטערען קאנען, אבער זא לעבע נור דארטער איה-
רע רעליגיאן, וויר זא איך די רעליגיאן איהרעס פאטערס
וואר, אונד איהרע פאטער קאנען איך ניכט מער צום ווירדען
מאכען, די רע לענגסט נעשפארבען אום!
אונד וויא ווערע עס ברויער, ווענען דיא מיר איהר
אונד איינע צוויילע-זעהע איינענעס אונד צוואר מיט דער
בערטיינגען פארענענע, דאס זא דיא איך אלס ווייב צום
ווערענענע בעקעהרען ווערדעט?
...דאס נעמט איך ניכט! אום דיר דיא וואהרהייט צו
נעשפעקען, האבען איך שאן דיעוען פאלל מיט איהר
וועלכעס נעשפארבען; זא אום בענעז פירא איהרעס גלוי-